

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/133/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214512
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214512.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/217/2012-81 zo dňa 28.11.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin - spočívajúcim v skutočnosti, že v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. Ex 4814/2008 nerozhodol v zákonnej lehote (15 dní) o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia.

Vychádzal zo skutkového zistenia, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná dňa 3.9.2008, pričom žiadosťou zo dňa 22.9.2008 bol exekútor vyzvaný na zosúladenie označenia dátumu narodenia povinnej. Oprávnený listom zo dňa 10.10.2008 požiadal o predĺženie lehoty za účelom predloženia opraveného rozsudku, čo vykonal dňa 20.4.2009, následne exekučný súd dňa 8.7.2009 vydal poverenie. Na základe uvedeného prvostupňový súd konštatoval, že poverenie bolo vydané po zabezpečení všetkých zákonných podkladov, preto nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie súdu. Zdôraznil, že len Ústavný súd SR má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb, vrátane porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V tejto spojitosti podľa súdu prvého stupňa navrhovateľ nesplnil svoju dôkaznú povinnosť a netvrdil, resp. nepreukázal kedy a ktorý štátny alebo súdny orgán, a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prieťahov v súdnom konaní, nakoľko rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa.

Prvostupňový súd uzavrel, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia konal riadne, všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonané v súlade s Exekučným poriadkom. V dôsledku toho nemal preukázané žiadne prieťahy v exekučnom konaní, t.j. opomenutie vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, preto nebol preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi, ktorý si síce právo na náhradu trov uplatnil, ale nevyčísľil ich v zákonnej lehote, náhradu trov nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Namietal, že za situácie, kedy sa odporca k návrhu nevyjadril a zároveň bolo potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise, nebolo možné

rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Zároveň však okresnému súdu vytýkal aj skutočnosť, že nesprávne prejednal vec v jeho neprítomnosti, nakoľko predložil riadne zdôvodnenú žiadosť o zrušenie pojednávania. Pokiaľ súd ignoroval predmetnú žiadosť, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. V tejto spojitosti nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam a prednesom odporcu, k vykonaným dôkazom a ani sám nemohol navrhnúť dôkazy na podporu jeho tvrdení, preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Zdôraznil, že meritórne rozhodnutie neprichádzalo do úvahy aj preto, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania v tom čase nebolo právoplatné. Upozornil tiež, že pôvod listinných dôkazov nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Navrhovateľ (opakovane) tvrdil, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhliadol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Dotknuté rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v obdobných veciach a tiež so súvisiacou judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Odvolateľ spochybňoval správnosť záverov, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu (ne)zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora. Navrhovateľ hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Navyše, množstvo dôkazov malo vzniknúť až po podaní návrhu, nakoľko aj v tomto období škoda ďalej narastá. Okresný súd však podľa odvolateľa dokazovanie neprípustne skrátil, nepoučil ho podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému, administratívnych, poštových a telekomunikačných výdajov.

Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje navrhovateľ za vnútorne rozporné, na jednej strane bolo zistené, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť neexistoval žiadny objektívne udržateľný dôvod, na strane druhej však porušenie práva nebolo (bez vysvetlenia) konštatované. Namiesto toho okresný súd analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia a napriek jedinečnosti prejednávanej veci, odôvodnil negatívne rozhodnutie úplne rovnakými dôvodmi, ako v iných rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca. Podľa odvolateľa nemožno akceptovať, že prvostupňový súd vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p.

Z hľadiska procesnej ekonómie sa odvolací súd zaoberal len dôvodom vedúcim k nevyhnutnosti zrušenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. V tejto spojitosti však uvádza, že k viacerým otázkam (rozhodovanie vylúčeného sudcu, kontradiktórnosť konania a ďalšie) opakovane vznášaným navrhovateľom v skutkovo a právne obdobných veciach sa už vyjadril v rámci svojej rozhodovacej činnosti, na ktorých záveroch zotrváva.

Je možné stotožniť sa s odvolacou námietkou, v zmysle ktorej okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pre túto nečinnosť však nenašiel žiadne objektívne ospravedlňujúce dôvody. Okrem časového úseku, v rámci ktorého oprávnený odstraňoval vadu v dátume označenia narodenia povinnej, kedy sa javí dôvodným konštatovanie, že k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu skutočne nedošlo, totiž zo skutkových okolností konštatovaných okresným súdom vyplýva nedodržanie zákonnej 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia v následnom období - od 20.4.2009 do 8.7.2009. Vo vzťahu k tejto dobe absentuje v odôvodnení okresného súdu akákoľvek konkrétna preskúmateľná úvaha. Púhe všeobecné konštatovanie, že všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného, boli vykonané v súlade s Exekučným poriadkom, bez uvedenia o aké úkony by sa malo jednať, je z tohto pohľadu nepostačujúcim a nemá oporu v prezentovaných skutkových zisteniach.

Takéto odôvodnenie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúcim z práva na spravodlivé súdne konanie, nakoľko znemožňuje účastníkovi (proti)argumentovať a konkrétne napádať jednotlivé východiská, úvahy, či závery súdu. V dôsledku opísaného postupu okresného súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

V danej súvislosti odvolací sú dáva do pozornosti okresnému súdu potencionálne (v závislosti od jeho zistení) aktuálne závery aplikačnej praxe jednak všeobecných súdov (pozri napr. rozsudok OS Liptovský Mikuláš, č.k. 7C/277/2012-92 zo dňa 30.10.2013) akcentujúce nevyhnutnosť osobitného prístupu pri posudzovaní zákonných lehôt pri tzv. spotrebiteľských veciach z hľadiska „európskeho“ významu spotrebiteľskej ochrany a súvisiacej objektívne vyššej časovej náročnosti poskytnutia takejto kvalifikovanej ochrany, ako i Ústavného súdu SR, ktorý konštatoval (I.ÚS 16/2002), že nie každé porušenie zákonnej lehoty je automaticky porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Záverom sa zo strany odvolacieho súdu žiada poukázať na povinnosť okresného súdu vypořadať sa s návrhom účastníka konania na odročenie pojednávania spôsobom upraveným v § 119 ods. 2 písm c/ O.s.p., ako i na potrebu procesného rozhodnutia o pojednávaní v neprítomnosti účastníka konania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), v prípade vyhodnotenia dôvodu na odročenie pojednávania ako nie dôležitého. Nesprávnou sa javí i úvaha okresného súdu založená na ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Z dôvodu neprípustnej retroaktivity je predmetné ustanovenie aplikovateľné len v prípadoch, v ktorých sa nárok na náhradu škody odvodzuje od skutku, ktorý sa stal po 1.1.2013. Okrem toho platí (vo vzťahu k súvisiacej argumentácii okresného súdu), že všeobecný súd konajúci o náhrade škody a náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 514/2003 Z.z. si môže sám posúdiť otázku, či exekučný súd ne/konal bez zbytočných prieťahov.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.